

t	vreme pečenja	$\delta(t) = T$
ρ	gustina mesa	$\delta(\rho) = \frac{M}{L^3}$
m	masa mesa	$\delta(m) = M$
λ	toplotna provodljivost	$\delta(\lambda) = \frac{ML}{T^3\Theta}$
C	specifični toplotni kapacitet (po jedinici mase)	$\delta(C) = \frac{L^2}{\Theta T^2}$

Korak 1:

$$\mathcal{M} = \begin{matrix} & \begin{matrix} t & \rho & m & \lambda & C \end{matrix} \\ \begin{matrix} \left[\begin{array}{ccccc} 1 & 0 & 0 & -3 & -2 \\ 0 & -1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 \end{array} \right] & \begin{matrix} T \\ M \\ L \\ \Theta \end{matrix} \end{matrix}$$

Korak 2: Odredimo $p = \text{rang}(\mathcal{M}) = 4$

Korak 3: Broj veličina (t, ρ, m, λ, C) : $n = 5 \xrightarrow{\text{II teorema}} n - p = 5 - 4 = 1$ bezdimenzioni faktor Π_1 .

Korak 4: Rešavamo sistem linearnih jednačina $\mathcal{M}\alpha = 0 \implies \alpha = (1, -\frac{1}{3}, -\frac{2}{3}, 1 - 1)$

Korak 5: Formiramo bezdimenzioni faktor tako što stepenujemo odgovarajuće veličine (t, ρ, m, λ, C) na odgovarajuće stepene iz rešenja $\alpha = (1, -\frac{1}{3}, -\frac{2}{3}, 1 - 1)$:

$$\Pi_1 = \frac{t\lambda}{C^3 \sqrt{\rho m^2}}$$

Korak 6: Važi: $\Pi_1^c = \Pi_1^p$ gde se Π_1^c odnosi na ćurku, a Π_1^p na pile.

$$t_c = S_t \cdot t_p$$

$$\rho_c = S_\rho \cdot \rho_p \text{ pretpostavljamo da su gustine pileta i ćurke iste, } S_\rho = 1.$$

$$m_c = S_m \cdot m_p$$

$$\lambda_c = S_\lambda \cdot \lambda_p \text{ pečemo ih pod istim uslovima, } S_\lambda = 1.$$

$$C_c = S_C \cdot C_p, \text{ pečemo ih pod istim uslovima, } S_C = 1.$$

$$\Pi_1^c = \frac{t_c \lambda_c}{C_c^3 \sqrt{\rho_c m_c^2}} = \frac{S_t t_p \cdot S_\lambda \lambda_p}{S_C C_p^3 \sqrt{S_\rho \rho_p \cdot (S_m m_p)^2}} = \frac{S_t \cdot S_\lambda}{S_C^3 \sqrt{S_\rho \cdot S_m^2}} \Pi_1^p \implies \frac{S_t \cdot S_\lambda}{S_C^3 \sqrt{S_\rho \cdot S_m^2}} = 1$$

$$\frac{S_t \cdot 1}{1^3 \sqrt{1 \cdot S_m^2}} = 1 \implies \frac{S_t}{\sqrt{S_m^2}} = 1 \implies S_t = (S_m)^{2/3}$$

Korak 7: Pile od 2kg se ispeče za 2h:

$$t_p = 2h$$

$$m_p = 2kg$$

Ćurka ima 10kg:

$$m_c = 10kg$$

$$S_m = \frac{m_c}{m_p} = \frac{10}{2} = 5$$

$$S_t = (S_m)^{2/3} = 5^{2/3} = \sqrt[3]{25}$$

$$t_c = S_t t_p = \sqrt[3]{25} \cdot 2 = 5.85h$$

$$\boxed{\frac{t_1}{t_2} = \left(\frac{m_1}{m_2}\right)^{2/3}}$$

Ako je Guliver bio visok 1.8m i mase 72kg, kolika je masa Liliputanaca?

h	visina	$\delta(h) = L$
m	masa	$\delta(m) = M$
ρ	gustina	$\delta(\rho) = \frac{M}{L^3}$

Korak 1:

$$\mathcal{M} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -3 \end{bmatrix} \begin{matrix} M \\ L \end{matrix}$$

Korak 2: Odredimo $p = \text{rang}(\mathcal{M}) = 2$

Korak 3: Broj veličina (h, m, ρ) : $n = 3 \xrightarrow{\text{II teorema}} n - p = 3 - 2 = 1$ bezdimenzioni faktor Π_1 .

Korak 4: Rešavamo sistem linearnih jednačina $\mathcal{M}\alpha = 0 \implies \alpha = (3, -1, 1)$

Korak 5: Formiramo bezdimenzioni faktor tako što stepenujemo odgovarajuće veličine (h, m, ρ) na odgovarajuće stepene iz rešenja $\alpha = (3, -1, 1)$:

$$\Pi_1 = \frac{h^3 \rho}{m}$$

Korak 6: Važi: $\Pi_1^G = \Pi_1^L$ gde se Π_1^G odnosi na Gulivera, a Π_1^L na Liliputance.

$$h_G = S_h \cdot h_L, \text{ "proportion twelve to one" } S_h = 12$$

$$m_G = S_m \cdot m_L$$

$$\rho_G = S_\rho \cdot \rho_L \text{ pretpostavljamo da su gustine Gulivera i Liliputanaca iste, } S_\rho = 1.$$

$$\Pi_1^G = \frac{h_G^3 \rho_G}{m_G} = \frac{(S_h h_L)^3 \cdot S_\rho \rho_L}{S_m m_L} = \frac{(S_h)^3 \cdot S_\rho \cdot \Pi_1^L}{S_m} \implies \frac{(S_h)^3 \cdot S_\rho}{S_m} = 1$$

$$\frac{12^3 \cdot 1}{S_m} = 1 \implies S_m = 12^3 = 1728$$

$$\text{Korak 7: } m_G = 1728 \cdot m_L \implies m_L = 72/1728 = 0.042 \text{kg} = 42 \text{g}$$

Da li je Guliver mogao da razume/čuje Liliputance?
 (prosečna frekvencija ljudskog glasa $\approx 150Hz$, ljudsko uvo može da registruje od 20-20.000Hz)

m	masa glasnih žica	$\delta(m) = M$
F	sila kojom je žica zategnuta	$\delta(F) = \frac{ML}{T^2}$
l	dužina zategnute glasne žice	$\delta(l) = L$
f	visina tona (frekvencija)	$\delta(f) = \frac{1}{T}$

Korak 1:

$$\mathcal{M} = \begin{bmatrix} m & l & f & F \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & -2 \end{bmatrix} \begin{matrix} M \\ L \\ T \end{matrix}$$

Korak 2: Odredimo $p = \text{rang}(\mathcal{M}) = 3$

Korak 3: Broj veličina (m, l, f, F) : $n = 4 \xrightarrow{\text{II teorema}} n - p = 4 - 3 = 1$ bezdimenzioni faktor Π_1 .

Korak 4: Rešavamo sistem linearnih jednačina $\mathcal{M}\alpha = 0 \implies \alpha = (-1, -1, -2, 1)$

Korak 5: Formiramo bezdimenzioni faktor tako što stepenujemo odgovarajuće veličine (m, l, f, F) na odgovarajuće stepene iz rešenja $\alpha = (-1, -1, -2, 1)$:

$$\Pi_1 = \frac{F}{mlf^2}$$

Korak 6: Važi: $\Pi_1^G = \Pi_1^L$ gde se Π_1^G odnosi na Gulivera, a Π_1^L na Liliputance.

$m_G = S_m \cdot m_L$, sračunali smo $S_m = 1728$

$F_G = S_F \cdot F_L$, isto smo građeni pa su i glasne žice istom silom zategnute $S_F = 1$

$l_G = S_l \cdot l_L$, "proportion twelve to one" $S_l = 12$

$f_G = S_f \cdot f_L$.

$$\Pi_1^G = \frac{F_G}{m_G l_G f_G^2} = \frac{S_F F_L}{S_m m_L \cdot S_l l_L \cdot (S_f f_L)^2} = \frac{S_F}{S_m \cdot S_l \cdot S_f^2} \cdot \Pi_1^L \implies \frac{S_F}{S_m \cdot S_l \cdot S_f^2} = 1$$

$$\frac{1}{1728 \cdot 12 \cdot S_f^2} = 1 \implies S_f = 1/144$$

Korak 7: Prosečna frekvencija ljudskog glasa je $\approx 150Hz$: $f_G = 150 \implies f_L = S_f \cdot f_G = 150 \cdot 144 = 21600Hz$.

Žene: $f_{zene} = 260Hz$: $f_{zeneLiliputanci} = 37.000Hz$